

контролюючого органу, як гаранту майнових інтересів правозобов'язаного учасника податкових відносин та не здатна цілковито убезпечити платника податків від донарахування податкових зобов'язань у майбутньому.

Література:

1. Заморська Л. І. Функції права: змістовно-теоретичний аналіз. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2015. № 6. С. 3–9. URL: http://apnl.dnu.in.ua/6_2015/3.pdf (дата звернення 29.08.2019).
2. Ковальський В. С. Функції права: ціннісний та сутнісний виміри. Альманах права. 2012. № 3. С. 58–62. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/63823/11-Kovalskiy.pdf?sequence=1> (дата звернення 29.08.2019).
3. Матузов Н. И., Малько А. В. Теория государства и права. Москва: Юрист, 1997. 672 с.
4. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI в редакції від 01.07.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 29.08.2019).

УДК 347.73

Галамага Світлана Володимирівна
магістр Інституту післядипломної освіти
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

ЕВОЛЮЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ ГАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Статтю присвячено еволюції законодавства України у сфері гарантування вкладів фізичних осіб. Розвиток банківської системи, ринків фінансових послуг та економічних відносин загалом, вимагає залучення заощаджень населення. Саме юридично оформлені заощадження, залучені банківськими установами у вигляді депозитних рахунків, а також у державні та інші цінні папери, слугують колосальним ресурсом фінансової системи країни. Довіра населення до уряду, а відтак до банківської системи є необхідним елементом функціонування банківської системи загалом та розвитку економіки. Така довіра

є можливою, винятково, за умови ефективного функціонування механізму гарантування та відновлення заощаджень населення, розміщених у формі банківських депозитів. Відновлення довіри населення до банківської системи зумовлює необхідність створення системи ефективного захисту майнових інтересів населення України, зокрема вкладників банків.

В основу моделювання системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні покладено найкращий досвід країн Європейського Союзу зокрема: Угорщина, Чехія, Польща, Словаччина, Румунія. Також, була врахована державна система гарантування вкладів фізичних осіб американського типу з обов'язковою участю в ній всіх банків, які мають право здійснювати банківську діяльність. Недосконалість правового регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб викликала недовіру громадян до держави в цілому та до банків як суспільних інститутів, що підтвердило необхідність докорінного реформування на концептуальному рівні правового регулювання системи гарантування вкладів. У системі гарантування вкладів в Україні нині відбуваються перетворення, зумовлені як уроками кризи, так і рухом до європейських стандартів. Важливо, щоб у результаті трансформації система гарантування вкладів набувала рис, які сприятимуть стабільності фінансової системи держави.

Ключові слова: Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, заощадження; депозит; банк; страхування; вкладник; тимчасова адміністрація.

This article is devoted to the legislation evolution in Ukraine regarding guaranteeing of PI deposits. Development of the banking system, financial services markets and economic relations in general requires attraction of funds from the people. The bank deposits along with the state and other securities are a tremendous resource of the country's financial system. Such economic goal as the accumulation of free funds in the form of savings one can achieve due to social and political stability in the country, as well as sufficient legal regulation. Development of the banking system and economic growth is possible when people trust the government and the banking system. Such trust

is possible only if the system of deposits guaranteeing works correctly. To restore the trust one need to design the effective system of protection of the people's property interests, in particular, those who place the deposits. Modern system of deposits guaranteeing should be improved and promote the people trust to the national financial system.

The best experience of the European Union countries, in particular: Hungary, Czech Republic, Poland, Slovakia, Romania, is based on modeling of the deposit guarantee scheme in Ukraine. Also, the state system of deposit guarantee of American individuals with obligatory participation in it of all banks authorized to conduct banking was taken into account. The imperfection of the legal regulation of the deposit guarantee system has led to the distrust of citizens in the state as a whole and in the banks as public institutions, which confirmed the need for radical reform at the conceptual level of legal regulation of the deposit guarantee system. The deposit guarantee system in Ukraine is currently undergoing a transformation, driven by both the lessons of the crisis and the movement to European standards. It is important that as a result of the transformation, the deposit guarantee system acquires features that will contribute to the stability of the state's financial system.

Keywords: PI Deposits Guarantee Fund; savings; deposit; bank; insurance; depositor; temporary administration.

Постановка проблеми: Формування системи гарантування вкладів як своєрідної “подушки безпеки” – один із головних інструментів, який гарантує захист прав й інтересів громадян, а також відіграє вагомую роль у зростанні інвестиційної привабливості банківської системи. У системі гарантування вкладів в Україні нині відбуваються перетворення, зумовлені як уроками кризи, так і рухом до європейських стандартів. Важливо, щоб у результаті трансформації система гарантування вкладів набувала рис, які сприятимуть стабільності фінансової системи держави.

Стан дослідження проблеми. Дослідження окремих аспектів функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб займалися представники як економічної, так і

фінансово-правової науки: М. Адамчук, Т. Латковська, Т. Мазур, К. Молодіко, В. Огієнко, В. Пашнева, Т. Смовженко, І. Серветник, О. Турбанова, Г. Ходачник та ін.

Цілі статті. Мета дослідження полягала у тому, щоб на основі чинного законодавства України, узагальнення практики його реалізації, а також міжнародного досвіду дослідити особливості формування та передумови виникнення системи страхування депозитів в Україні. У статті акцентовано увагу на кризових явищах, унаслідок яких відбувається банкрутство та ліквідація банків, що супроводжувалося втратою довіри до них. Проаналізовано сучасний стан нормативно-правової бази його функціонування. За результатами дослідження розкрито правовий статус Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, а також запропоновано напрями подальшого вдосконалення системи гарантування вкладів

Виклад основного матеріалу. В Україні Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі Фонд) розпочав діяльність 10 вересня 1998 року відповідно до Указу Президента України № 996 «Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб - вкладників комерційних банків України» [1]. Це був перший нормативно-правовий акт у сфері гарантування вкладів фізичних осіб, що визначав умови створення Фонду. Цим Указом встановлювалися обов'язкові збори, які вносилися комерційними банками до Фонду; затверджувався порядок відшкодування Фондом коштів вкладникам, за яким у разі недоступності вкладу у банківській установі, фізичній особі гарантувалося відшкодування за вкладом разом із відсотками у розмірі вкладу, але не більше 500 гривень, станом на день, коли цей вклад став недоступним.

22 лютого 1999 року Національний Банк України (далі НБУ) прийняв постанову № 72 Про додаткові заходи щодо забезпечення страхування вкладів фізичних осіб в комерційних банках [2]. Було затверджено порядок формування комерційними банками спеціального фонду страхування вкладів фізичних осіб, комерційні банки зобов'язали створити спеціальний фонд страхування вкладів фізичних осіб у розмірі 10% від суми вкладів фізичних осіб за станом на 01.03.1999 за

рахунок придбання ними державних цінних паперів та передачі їх на зберігання НБУ, або шляхом перерахування грошових коштів на депозитний рахунок, відкритий у НБУ відповідно до Порядку формування комерційними банками спеціального фонду страхування вкладів фізичних осіб. Вищезазначена Постанова НБУ діяла трохи менше п'яти місяців та з 12 липня 1999 року була відмінена постановою Правління НБУ № 339 у зв'язку із законодавчою неврегульованістю формування та використання страхових фондів.

Новим етапом у розвитку Фонду та банківської системи загалом було прийняття 07 грудня 2000 року Закону України «Про банки і банківську діяльність» [3]. Було визначено поняття «банк», «вклад (депозит)» та «кредитор банку», які мають пряме відношення до функціонування системи гарантування вкладів. Також цим законом (Глава 16) було прописано ліквідацію банків та черговість задоволення вимог кредиторів у разі його неплатоспроможності.

20 вересня 2001 року прийнято Закону України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб», який разом із Законом України «Про банки і банківську діяльність», надав поштовх для посилення довіри до банків та швидкого розвитку банківської системи України. Цим Законом встановилися загальні засади функціонування Фонду, порядок відшкодування вкладів учасників банків (тимчасових учасників) Фонду у разі відкликання банківської ліцензії та їх ліквідації, а також було врегульовано відносини між Фондом, Кабінетом Міністрів України та НБУ [4, с. 160].

Закону України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» значно розширив його повноваження у частині моніторингу за діяльністю банків. Встановлено зобов'язання для банків подавати інформацію про обсяги, порядок відшкодування та види вкладів, що підлягають гарантуванню Фондом. Фонд отримав право застосовувати заходи впливу до банку та право відкликання банківської ліцензії. Фонд було наділено вузьким колом контрольних функцій та було позбавлено права активно впливати на порушників законодавства. Фонд гарантував кожному вкладнику банку, учаснику (тимчасовому учаснику),

відшкодування коштів за його вкладами, включаючи відсотки [5]. Гарантувалися вклади як в національній, так і в іноземній валюті. Останні відшкодовуються в національній валюті України за офіційним (обмінним) курсом НБУ на день настання недоступності вкладів. Законом також було визначено максимальний розмір відшкодування за вкладами – 1200 гривень. Зазначений розмір відшкодування коштів за вкладами, включаючи відсотки, ухвалювався за рішенням адміністративної ради Фонду.

Прийняття нормативно-правових актів упродовж 2000-2001 рр. сприяло підвищенню довіри до банків з урахуванням кризових явищ у вітчизняній економіці 1992-1998 років. З того часу кількість банківських установ та їх клієнтів-вкладників активно зростали. Наступним важливим історичним етапом у розвитку системи гарантування вкладів в Україні були світові кризові явища 2007-2009 років. Іпотечна криза залишила свій відбиток як у банківській системі, так і в економіці нашої держави. Фонд та інші учасники системи фінансової безпеки України мусили долати наслідки фінансової та банківської кризи в Україні.

31 жовтня 2008 року був прийнятий Закон України «Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (далі Закон) [6]. Цей Закон був спрямований на забезпечення конституційних прав громадян, гарантування економічної безпеки держави, мінімізації можливих збитків для економіки та фінансової системи України від фінансової кризи, яка охопила більшу частину промислово розвинутих країн. Цим Законом передбачалося втричі збільшити гарантовану Фондом суму відшкодування – із 50 000 грн. до 150 000 грн., з метою підвищення довіри населення до банків.

Недосконалість правового регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб викликала недовіру громадян до держави в цілому та до банків як суспільних інститутів, що підтвердило необхідність докорінного реформування на концептуальному рівні правового регулювання системи гарантування вкладів. Суттєвим прогресом у

становленні та розвитку системи гарантування вкладів фізичних осіб прийняття 23 лютого 2012 року Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Цим Законом встановлюються правові, фінансові та організаційні засади функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, повноваження Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, порядок виплати Фондом відшкодування за вкладами, а також регулюються відносини між Фондом, банками, Національним банком України, визначаються повноваження та функції Фонду щодо виведення неплатоспроможних банків з ринку і ліквідації банків. Метою цього Закону є захист прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнення довіри до банківської системи України, стимулювання залучення коштів у банківську систему України, забезпечення ефективної процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків [7].

В основу створення Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» лягли такі принципи: обов'язковість участі банківських установ у системі страхування вкладів; справедливість та інформаційне забезпечення діяльності системи страхування; функціонування Фонду як страховика, діяльність якого пов'язана із ризиками та можливою потребою в страховому захисті; змішаний характер організації систем страхування, що передбачає співучасть як державних, так і недержавних структур; обмеженість страхової відповідальності банків за встановленою часткою відшкодування вкладів; накопичувальний характер формування фонду страхування за допомогою постійних щорічних та регулярних внесків банків-учасників системи страхування депозитів; зниження ризиків виникнення несприятливих наслідків для вкладів у разі, коли банки не виконують покладених на них зобов'язань.

Передбачено чимало позитивних змін щодо регуляторного впливу на банківську систему, а також модернізовано правову регламентацію, власне, механізму гарантування депозитів фізичних осіб. Цей Закон розширив повноваження Фонду, зокрема, в частині щодо виведення неплатоспроможних банків із ринку шляхом здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації неплатоспроможних банків у випадках, встановлених Законом.

Також Законом передбачено умови, при настанні яких банк може бути віднесено до категорії проблемних та неплатоспроможних. Банки, які перебували в статусі тимчасового учасника Фонду набули статусу учасників Фонду, оскільки Закон не передбачає переведення учасників Фонду до категорії «тимчасових учасників» Фонду, тим самим, скасовуючи поняття тимчасового учасника Фонду як такого. Учасниками Фонду є банки, участь яких у Фонді є обов'язковою, та які набувають статусу учасника Фонду в день отримання ними банківської ліцензії. Таким чином, банки, які мають банківську ліцензію, є учасниками Фонду, окрім АТ «Ощадбанк» (вклади гарантуються державою за рахунок коштів бюджету) та АТ «Родовід банк» (з 2011 року здійснював свою діяльність у статусі санаційного банку відповідно до розпорядження КМУ від 14.09.2011 № 880-р, постанови Правління НБУ від 23.12.2011 № 471 «Про затвердження Положення про порядок реєстрації, видачі ліцензії, регулювання діяльності санаційного банку та нагляду за ним» та ліцензії санаційного банку від 15.06.2012 року № 1.

З метою реалізації положень Закону, Фондом було прийнято нормативно-правові акти в частині забезпечення реалізації функцій Фонду. 21 серпня 2012 року рішенням адміністративної ради Фонду збільшено розмір відшкодування коштів за вкладами, включаючи відсотки, за рахунок коштів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб до 200 000 грн. Дія цього рішення поширювалася на банки, що перебували в стадії ліквідації на день його прийняття. Вкладники банків, що перебували в стадії ліквідації, відповідно до зазначеного в рішенні переліку банків, отримали право звертатися до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за отриманням відшкодування коштів за вкладами, включаючи відсотки, до 31 грудня 2012 року [8].

Наступним етапом розвитку системи гарантування вкладів стало прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання негативному впливу на стабільність банківської системи» від 04 липня 2014 року. Було введено поняття «системно важливий банк» – це банк, що відповідає критеріям, встановленим НБУ (розмір

загальних активів та депозитного портфеля; ступінь фінансових взаємозв'язків та об'єм міжбанківського кредитування; розмір та об'єкт здійснення кредитної політики банку), діяльність якого суттєво впливає на стабільність банківської системи [9].

02 березня 2015 року відбулося прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності пов'язаних із банком осіб», відповідно до якого посилено адміністративну та кримінальну відповідальність пов'язаних із банком осіб, власників істотної участі, за доведення банку до неплатоспроможності, що є умисним вчиненням будь-яких дій, які призвели до віднесення банку до категорії неплатоспроможних, якщо це завдало великої матеріальної шкоди кредитору або державі [10].

Прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку» 16 липня 2015 року стало важливим історично-правовим аспектом розвитку системи гарантування вкладів в Україні. Цей Закон, розроблений спільними зусиллями фахівців Світового банку, НБУ, Міністерства фінансів України та Фонду, підвищує прозорість процедури виведення з ринку неплатоспроможних банків і збільшує повноваження Фонду як тимчасового адміністратора, так і ліквідатора. Фонд має право проводити моніторинг стану бази даних вкладників та банківських операцій банку ще на стадії проблемності. Законом також встановлюється чітка та прозора процедура продажу активів банків, що ліквідуються. Створений та «консолідований офіс» з реалізації майна банку, дозволив підвищити ефективність управління значною ліквідаційною масою, яку передано у Фонд. Водночас скорочено часові рамки процедури ліквідації. Протягом 3-ох робочих днів з дня отримання рішення НБУ про ліквідацію банку, Фонд формує реєстр вкладників, а на 20-й робочий день, після запровадження процедури виведення такого банку з ринку, відбувається повернення коштів вкладникам за договорами, строк дії яких закінчився [11]. З 01 січня 2016 року скорочено термін тимчасової адміністрації у банку з 3 місяців до 1 місяця, з

можливістю його продовження на 1 місяць. З 1 липня 2016 року скоротився термін виплат відшкодування коштів усім вкладникам до 20 робочих днів із дня початку процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку. Відмова від банків-агентів дозволила вкладнику збанкрутілого банку отримати кошти у будь-якому працюючому банку через спеціальну систему терміналів. Вищезазначені зміни підвищили довіру до Фонду і значно спростили процедуру відшкодування коштів.

Процес адаптації кращих світових та європейських практик у роботі Фонду триває вже кілька років. Діючий Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» забезпечив зростання ролі Фонду від «платіжної каси» до «мінімізатора збитків» – розширено повноваження в частині виведення неплатоспроможних банків із ринку шляхом здійснення в них тимчасової адміністрації та ліквідації. Надалі вищезазначений закон неодноразово доопрацьовувався в напрямі наближення до європейських норм і практики. У 2014 році було розширено вимоги до інформування клієнтів банку про систему гарантування, передусім у частині доступу до звітності банків. Зміни до Закону від 2015 року, як вже зазначалося, були спрямовані передусім на прискорення виплат вкладникам та підвищення ефективності управління і реалізації майна неплатоспроможних банків. Іншою важливою зміною, яка наблизила діяльність ФГВФО до європейських стандартів, стало поширення з 1 січня 2017 року гарантій на вклади фізичних осіб-підприємців [12, с. 15-30].

Важливим чинником, який визначає подальший вектор розвитку системи гарантування вкладів у нашій державі, є комплекс міжнародних угод, підписаних Україною. В першу чергу це Угода про асоціацію між Україною та ЄС, у рамках якої наша держава взяла на себе зобов'язання імплементувати Директиву ЄС 94/19/ЄС від 1994 року [13]. Варто зазначити, наразі не передбачається диференціація розміру внесків банку залежно від рівня ризикованості його діяльності для вкладника (єдиним критерієм є валюта внеску). На сьогодні не всі банки в Україні є учасниками Фонду – виняток становить Ощадбанк,

вклади в якому у повному обсязі гарантуються державою. Останнє суперечить принципам та нормам ЄС, які вимагають участі усіх кредитних установ у системі страхування вкладів. «Засади стратегічного реформування державного банківського сектору» (підтримані урядом у лютому 2016 року) передбачали приєднання цього банку до ФГВФО з початку 2017 року. Проте на практиці виконання цього завдання ще не розпочалося. Однією із суттєвих причин затримки є необхідність здійснення одноразового внеску від Ощадбанку до ФГВФО у розмірі 1% від статутного капіталу, що є значною сумою (станом на 01.10.2019 статутний капітал Ощадбанку становив 49 473 млн. грн.)

3 травня 2019 року Фонд, впроваджуючи провідний світовий досвід з виведення неплатоспроможних банків з ринку, реалізовує пілотний проект з переходу до управління банками без ліквідаторів «Банк = Фонд». Першим банком, у якому Фонд безпосередньо виконує функції ліквідатора став ПАТ «ПРОФІН БАНК». Вищезазначений проект має на меті удосконалити підходи до управління неплатоспроможними банками для максимального зниження можливих корупційних та операційних ризиків процедури їх ліквідації. Впроваджується передовий світовий досвід, зокрема, у світовій практиці, безпосереднє управління банками в ліквідації здійснює такий флагман ліквідаційної процедури як FDIC (Федеральна корпорація страхування депозитів (США). Метою проекту «Банк = Фонд» є скорочення витрат, пов'язаних з процедурою ліквідації банку, значне зниження впливу людського фактору на цей процес, а також сприяння максимальній інтеграції Фонду безпосередньо в операційні процеси банку задля оптимізації та уніфікації процедур виведення його з ринку [14].

12 вересня 2019 року Верховна Рада України схвалила законопроект №1069-2 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення функцій з державного регулювання ринків фінансових послуг» (закон про «спліт») [15]. Документом скорочується кількість регуляторних і контролюючих органів на ринку небанківських фінансових послуг шляхом розподілу функцій Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових

послуг, між іншими регуляторами. Закон про «спліт» створює умови для поширення гарантій Фонду гарантування вкладів на кошти фізичних осіб, залучені небанківськими фінансовими установами, зокрема, кредитними спілками та компаніями, та компаніями, що здійснюють страхування життя. Також передбачено передачу Національному банку України функцій контролю за діяльністю кредитних спілок і компаній, що здійснюють страхування життя, оскільки регулятор на належному рівні може забезпечити функціонування перших двох рівнів захисту. Завершення переходу цих установ під контроль НБУ має відбутися 1 липня 2020 року, після чого буде запроваджено третій рівень захисту – поширення гарантій Фонду на вклади фізичних осіб.

Наведена характеристика законодавства у сфері гарантування вкладів фізичних осіб та стан його розвитку дозволяє стверджувати, що воно пройшло досить нелегкий шлях. Проте, ті зміни, що відбулися, слід вважати досить позитивними та прогресивними.

Отже, аналізуючи вищевикладене, можна виділити декілька етапів розвитку законодавства про систему гарантування вкладів в Україні:

1. 1998 – 2001 роки – створення першої формалізованої загальнодержавної обов'язкової системи страхування банківських вкладів. Період активної роботи над проектом Закону України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» та закріплення системи гарантування вкладів фізичних осіб на законодавчому рівні шляхом прийняття Закону України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб»;

2. 2001 – 2012 роки – виявлення недоліків існуючої системи та пошук шляхів її вдосконалення;

3. 2012 – 2013 роки. – прийняття Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та набрання ним чинності;

4. 2013 рік – теперішній час – визначення основних пріоритетів розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, зокрема системи гарантування вкладів фізичних осіб в цілому, спостереження досвіду зарубіжних країн щодо сутності

системи гарантування вкладів фізичних осіб, удосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб, шляхом прийняття змін до чинного законодавства. Згідно з положеннями нині чинного Закону встановлюються правові, фінансові та організаційні засади функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, повноваження Фонду, порядок виплати Фондом відшкодування за вкладами, а також регулюються відносини між Фондом, банками, НБУ, визначаються повноваження та функції Фонду щодо виведення неплатоспроможних банків із ринку і ліквідації банків у випадках, встановлених Законом.

Висновки. Створена в Україні система страхування вкладів – поєднання американської і європейської систем страхування вкладів, в основу якої покладено принципи: обов'язкової участі банків; накопичувального характеру формування страхового фонду за рахунок внесків учасників; страхового захисту окремої категорії вкладників; обмеженості виплати страхового відшкодування на одного вкладника. Трансформація системи гарантування вкладів в Україні повинна орієнтуватися на європейські норми та кращий світовий досвід, котрі довели свою ефективність; при цьому зазначені зміни повинні мати позитивний вплив на зміцнення фінансової стабільності. В умовах євроінтеграційних процесів проблемними, та такими що підлягають оперативному вирішенню, є питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

Література:

1. Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб – вкладників комерційних банків України: Указ Президента України від 10. вер. 1998 р. № 996. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996/98> (дата звернення 30.11.2019)

2. Про додаткові заходи щодо забезпечення страхування вкладів фізичних осіб в комерційних банках: Постанова правління Національного банку України від 22 лют. 1999 р. № 72 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0625500-99> (дата звернення 30.11.2019)

3. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07 груд. 2000 р. №2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення 30.11.2019)

4. Адамик Б.П., Скірка А.С. Становлення системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні: нормативно-правові аспекти. Економічний аналіз. 2017. № 1 С.160.

5. Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 20 верес. 2001 р. № 2740-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2740-14> (дата звернення 30.11.2019)

6. Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України: Закон України від 31 жов. 2008 р. № 639-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/639-17> (дата звернення 30.11.2019)

7. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23. лют. 2012 р. № 4452-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17/ed20120223> (дата звернення 30.11.2019)

8. Про збільшення розміру відшкодування коштів закладами: Рішення адміністративної ради Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 21 серп. 2012 р. № 27. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1452-12/sp:info-?info=1> (дата звернення 30.11.2019)

9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання негативному впливу на стабільність банківської системи: Закон України від 04 лип. 2014 р. № 1586-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1586-18> (дата звернення 30.11.2019)

10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності пов'язаних із банком осіб: Закон України від 02 бер. 2015 р. № 218-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/218-19/ed20150302> (дата звернення 30.11.2019)

11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку: Закон України від 16 лип. 2015 р. № 629-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/629-19> (дата звернення 30.11.2019)

12. Даниленко А. Еволюція системи гарантування вкладів в Україні до світових стандартів: макропруденційний аспект. *Вісник Національного банку України*. 2017. № 242. С. 15-30.

13. Directive 94/19/EC of the European Parliament and of the Council on Deposit Guarantee Schemes. Official Journal of the European

Communities. 1994 May 30. URL: www.efdi.net. (дата звернення 02.12.2019)

14. Про зміну уповноваженої особи Фонду на ліквідацію ПАТ «ПРОФІНБАНК»: Рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 25 бер. 2019 р. № 655 URL: <http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/94-profin-bank/42651-oholoshennia-pro-vyznachennia-povnovazhen-likvidatora-pat-profin-bank> (дата звернення 01.12.2019)

15. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення функцій з державного регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 вер. 2019 р. № 1069-2. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66723 (дата звернення 01.12.2019)

УДК 342.9

Кафлюк Анастасія Ігорівна
магістр Чернівецького юридичного інституту
Національного університету
«Одеська юридична академія»

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

У статті аналізуються питання виникнення та розвитку державного управління та державної служби. Визначаються головні проблеми, цілі та аспекти реформування державного управління в Україні. Досліджуються заходи з питань підготовки до проведення повної і глибокої оцінки стану справ у системі державного управління України Національним агентством України з питань державної служби. Розглядаються етапи реформування державного управління та прогалини у законодавстві, які не дають змоги якісно виконувати реформування. Прогнозуються результати та якісність здійснення реформи. Також характеризується програма SIGMA та її мета у ході реформування державного управління. Досліджуються звіти про виконання реформ державного управління, де розглядаються ключові проблеми які